

Tytuł wykładu dr Laury Millar odwołuje się do sformułowania użytego przez Kazimierza Konarskiego w artykule „Z zagadnień nowożytnej archiwistyki polskiej”, który ukazał się na łamach Archeionu w 1927 r. W swoim wystąpieniu prelegentka odpowie na pytanie dotyczące roli archiwistek i archiwistów wobec wyzwania XXI w. jakim jest zarządzanie „bezkształtną masą” dokumentacji, która obecnie powstaje w środowisku cyfrowym. W pierwszej części swojej prezentacji dr Millar przybliży historię archiwów kanadyjskich od ich powstania w 1871 r. po współczesność, w tym najważniejsze postaci z nimi związane oraz ich dzisiejszą strukturę i rolę. Następnie podejmie główny wątek związany z zarządzaniem narastającą w niespotykanym dotąd tempie dokumentacją w postaci cyfrowej, której wytwórcą jest już nie tylko człowiek, ale także systemy informatyczne oraz sztuczna inteligencja. Prelegentka zauważa również, że dowody dokumentujące istotne wydarzenia powstają nie tylko w urzędach, ale także w wielu innych miejscach, w tym w mediach społecznościowych. Zdaniem dr. Millar zjawisko to stanowi istotny problem dla metodyki archiwalnej i wymaga zmiany optyki i podejścia archiwistów, przejścia od bycia kustoszem dawnych dokumentów do roli zarządcy współczesnej dokumentacji. Jako rozwiązanie tego dylematu proponuje ona podjęcie konkretnych działań, w tym wprowadzanie regulacji prawnych oraz rozwiązań technologicznych, które zabezpieczą wiarygodność dokumentacji już w trakcie jej powstawania. Powinny one także uwzględniać i chronić jej długotrwałą wartość dowodową. Ponadto zwraca uwagę na współczesną rolę archiwistów, którzy powinni zaangażować się we wzmacnianie świadomości społeczeństwa o znaczeniu wiarygodnej dokumentacji. Będzie miało to kluczowe znaczenie w budowaniu poczucia wspólnotowości czy chronieniu obywateli przed postępującym zalewem fałszywych wiadomości. Prelegentka dostrzega także, że dowody przeszłości mogą przyjąć postać nie tylko tradycyjnie rozumianej dokumentacji, ale także innych obiektów lub przekazów oralnych, które również należy zachować dla przyszłych pokoleń. Zdaniem dr. Millar są to działania niezbędne w celu zachowania wiarygodnych i wartościowych dowodów otaczającej nas rzeczywistości, co konieczne jest dla tworzenia demokratycznego i świadomego społeczeństwa.